

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 69.

Tredie Session.

52de Møde.

Torsdagen den 8de Januar.

(Fortsf.)

Nyholm (fortsf.): Her er vel ikke to Parter, men jeg synes dog, man gjerne kunde overlade til Tiendeyderne selv, som eie deres Tiender, at fastsætte, hvad de mene, at Tienden er værd, og, dersom Commissionen da fandt, at dens Værdi var ansat paa en passende Maade, kunde den approbere Ansættelsen, uden at det foraaragede vedkommende Tiendeieer nogen Udgift. Det forekommer mig at være en ganske simpel og lidet besværlig Maade, hvorimod det, som Udvalget har foreslaaet i § 3, at Tiendecommissionens Nægling skal til fot at bestemme Korntienden til en fast aarlig Afgift, forekommer mig at være lidet haardt og byrdefuldt for vedkommende Tiendeieere.

Wessely: Det er med Hensyn til det finantstille Spørgsmaal, at jeg skal tillade mig et Par Bemærkninger, efter blot at have forudskiftet, at, naar der hensees til, hvad der tidligere er passeret med Hensyn til Afsløsningen af Tienden, nemlig, at der for den nedsatte Landcommissiøn fremkom et Forslag fra Ministeren, efter speciel Opfordring fra denne Commissiøn, og at dette ikke har ført til noget Forslag fra Regjeringens Side, saa forekommer det mig at være et høist fortjenstfuldt Arbeide af den ærede Forslagsstiller, at han har paataget sig at ville udarbeide et Forslag til Forelæggelse for den ærede Rigsdag, idet, selv om dette Forslag — hvad jeg ingenlunde haaber eller ønsker — aldeles faldt igjennem, Sagen da dog vilde være bragt meget betydeligt videre ved den Discussiøn, der derom nødvendigt maatte have fundet Sted paa selve Rigsdagen. Jeg skønner derfor ikke rettere, end at det er et velfortjent Arbeide af den ærede Forslagsstiller, naar han er fremkommen

med dette Forslag, og sæt ogsaa, at Forslaget ikke gaaer igjennem, sæt ogsaa, at man ikke kommer videre end til at vedtage det Forslag, som det ærede Udvalg har stillet om Afsløsningen af Korntienden in natura, da vilde jeg dog mene, at det er en høist fortjenstlig Gjerning, og at et saadant Lovforslag ikke vilde være gaaet igjennem, med mindre den ærede Forslagsstiller var fremkommen med sit Forslag. Med Hensyn til den finantstille Deel af Sagen skal jeg for det Første gjøre opmærksom paa, at der har været talt en heel Deel om, hvad den egentlige Værdi af Tienden er eller kan ansætties til. Jeg skal i saa Henseende gjøre opmærksom paa, at efter det statistiske Tabelværk er den Værdi, hvortil alle 3 Tiender ere ansatte til Bantafgift, et Beløb af 35,400,000 Rbd. I en anden Deel af det statistiske Tabelværk beregnes Værdien paa en anden Maade. Der er nemlig taget Hensyn til Tienden i Aaret 1837, og efter de der anstillede Beregninger, har Værdien i det Aar været for Kongetienden 476,000 Rbd., for Kirketienden det samme Beløb, og for Præstetienden 600,000 Rbd., hvilket udgjør i Alt et Beløb af 1,552,000 Rbd. Derved maa der bemærkes, at det udtrykkeligt er fremhævet i det statistiske Tabelværk, at man ikke deri har kunnet optage Værdien af den Tiende, som eies af Dverne, og at Dvægtienden heller ikke derunder er indbefattet; den findes angivet, ogsaa i det statistiske Tabelværk, med et Beløb af 50,500 Rbd. for eet Aar. Dersom man altsaa lægger dette til Grund og capitaliserer det med 4 Procent, saa vil man faae en Værdi af omtrent 38 Millioner. Dette er noget Mindre end det, som er antaget af den ærede Forslagsstiller og af det ærede Udvalg. Jeg antager imidlertid, at, da, som sagt, den Tiende, som eies af Dverne, ikke er optagen i denne Beregning, det snarere vil